

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 7/2008 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om yrkeskompetens för last- bils- och bussförare

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 22 februari 2008 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (RP 41/2008 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Jorma Hörkkö och regeringsråd Eija Maunu, kommunikationsministeriet
- överinspektör Jukka Lehtinen, undervisningsministeriet
- utvecklingschef Markus Pyykkönen, social- och hälsovårdsministeriet
- enhetschef Ari Herrala, Fordonsförvaltningscentralen

- överingenjör Timo Repo, Utbildningsstyrelsen
- förbundssekreterare Juhani Salmela, Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund AKT
- verkställande direktör Matti Peltola, Maskinföretagarnas förbund rf
- ombudsman Ilpo Mattila, Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- direktör Pasi Moisio, Finlands Transport och Logistik SKAL rf
- vicehäradshövding Helena Ålgars, Svenska Lantbruksproducenternas Centraförbund SLC.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— Bussförbundet
— Finlands Bilskoleförbund rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare ändras. Bestämmelserna om tillämpningsområde, utbildningscentrumets skyldigheter och beviljande av yrkeskompetensbevis för förare ska preciseras. Lagen ska gälla förare av fordon av klass C, C1, D och D1. Lagens tillämpningsområde ska inte omfatta förare av bussar från utlandet, om det inte i det land som transporten kommer från krävs att föraren ska ha yrkeskompetens för

icke-kommersiella transporter. Utbildningscentrumet ska anmäla ändringar till den som utövar tillsyn över verksamheten. I lagen ska dessutom ingå bestämmelser om utbildningscentrumets skyldighet att förvara handlingar som gäller utbildningen. Giltighetstiden för ett yrkeskompetensbevis ska upphöra samtidigt som yrkeskompetensen.

Lagen avses träda i kraft den 10 september 2008.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet förslaget nödvändigt och lämpligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar.

I propositionen föreslås en ny 2 a § med definitioner på lastbil och buss. De grundar sig på körkortskraven för lastbils- och bussförare i körkortsförordningen (845/1990). Enligt 2 a § avses med lastbil ett fordon som för att få framföras kräver kör rätt för fordon av klass C eller C1 och med buss ett fordon som för att få framföras kräver kör rätt för fordon av klass D eller D1. Enligt 2 § om det allmänna tillämpningsområdet ska detta utöver fordon enligt 2 a § också omfatta fordonskombinationer med lastbil eller buss som dragbil.

Trafiktraktorer. Den föreslagna definitionen på lastbil omfattar också trafiktraktorer, för enligt 5 § 1 mom. i fordonsförordningen krävs det körkort av klass C för att framföra en trafiktraktor. I och med ändringen kommer lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare att tillämpas på förare av trafiktraktorer. I 14 § 3 mom. 4 punkten i fordonslagen (1090/2002) finns en närmare definition av trafiktraktor. Vid utfrågningen av sakkunniga har det framgått att det råder stor osäkerhet om vilka effekter ändringen kommer att få för trafiktraktorer.

Utskottet inskärper att förare av trafiktraktorer i kommersiell transport ska behandlas på samma sätt som andra förare vid kommersiella transporter. Det krävs tillstånd för godstransport med fordon mot ersättning på väg, om det inte föreskrivs om undantag i lagen. I lagen om kommersiell godstransport på väg föreskrivs bl.a. om tillstånd för trafiktraktor. Likaså framgår det av 7 § i bränsleavgiftslagen (1280/2003) att transport som utförs mot ersättning inte betraktas som transport som hänför sig till en gårdsbruksidkares privata hushåll och som kan utföras utan att

betala bränsleavgift. Genom reformen fråntas de som kör trafiktraktor nu den ogrundade förmån som de haft i relation till sina konkurrenter som kör andra slag av fordon och som berott på att de inte har omfattats av kraven på yrkeskompetens.

Kommunikationsutskottet konstaterade uttryckligen i sitt betänkande KoUB 33/2006 rd om regeringens proposition med förslag till lag om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (RP 149/2006 rd) att lagens krav på yrkeskompetens gäller alla transporter med lastbil eller buss, utom dem som utesluts i 2 § 3 mom. För de transporterna räcker det med enbart körkort.

Utskottet noterar vidare att argumenten för att utsträcka lagen till trafiktraktorer är mycket bristfälliga eller att det över huvud taget inte har redogjorts för vilka effekter reformen får för användningen av trafiktraktorer och olika användargrupper. Riksdagen har redan tidigare påpekat för regeringen att lagstiftningen om trafiktraktorer är oklar och krävt att den kommer med en övergripande utredning i saken (RP 24/2006 rd — RSv 71/2006 rd). Riksdagen har inte fått någon sådan utredning, och regeringen har inte heller i den nu aktuella propositionen försökt klarlägga frågan. Utskottet föreslår därför att riksdagen godkänner ett uttalande om att regeringen utifrån en övergripande utredning skyndsamt ska vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder för att klarlägga hur lagstiftningen förhåller sig till trafiktraktorer. Utredningen ska lämnas till kommunikationsutskottet inom 2008.

Övriga frågor. Utskottet lyfter fram det smidiga samarbetet mellan utbildningsstyrelsen och Fordonsförvaltningscentralen i att övervaka fortbildningen. Att två olika myndigheter delar på övervakningsansvaret och att reformen betyder vissa förvaltningstekniska omorganiseringar får inte inverka negativt på fortbildningens innehåll och kvalitet.

Förslag till beslut

Kommunikationsutskottet föreslår

att lagförslaget godkänns utan ändringar och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets förslag till uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen utifrån en övergripande utredning skyndsamt vidtar nödvändiga lagstiftningsåtgärder för att klarlägga hur lagstiftningen förhåller sig till trafiktraktorer. Utredningen ska lämnas till kommunikationsutskottet inom 2008.

Helsingfors den 22 maj 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Martti Korhonen /vänst
medl. Mikko Alatalo /cent
Marko Asell /sd
Maria Guzenina-Richardson /sd
(delvis)
Mats Nylund /sv
Reijo Paaajanen /saml
Markku Pakkanen /cent

Lyly Rajala /saml
Tero Rönni /sd
Pertti Salovaara /cent
Janne Seurujärvi /cent
Johanna Sumuvuori /gröna
Ilkka Viljanen /saml
Anne-Mari Virolainen /saml
ers. Lauri Oinonen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Kaj Laine.